BCG ACADEMY

ПРАВОВА АНАЛІТИКА / РОЗШИРЕНА РЕДАКЦІЯ

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО

Деталізований системний аналіз

Норми Закону та поглиблений постатейний коментар

Від правової норми до рішення та виконуваного зобов’язання

56 статей з повним текстом норм
36 груп змін до законодавства
67 підпунктів концесійної реформи

BCG (ТОВ "Бізнес Консалт Груп")

ЕКСПЕРТНО-АНАЛІТИЧНЕ ВИДАННЯ 2026

Відомості про видання

Публічно-приватне партнерство. Деталізований системний аналіз Закону України від 19 червня 2025 року № 4510-IX. Розширений постатейний коментар BCG Academy. 2026.

Організація: BCG (ТОВ "Бізнес Консалт Груп")

Видання адресоване публічним партнерам, громадам, підприємствам публічного сектору, інвесторам, кредиторам і професійним радникам. Воно пояснює, як вимога Закону перетворюється на компетентне рішення, процедуру, документ і договірний механізм. Центральний висновок: правова якість ППП визначається узгодженістю підготовки, конкурсу, фінансування та багаторічного виконання, а не лише редакцією договору.

Структура коментаря

Для кожної зі статей 1-56 наведено повний текст норми у двох колонках. Далі подано системне тлумачення, логіку регулювання, прикладний механізм правовідносин і рекомендації BCG. Текст Закону відокремлений шрифтом Georgia та позначкою «Текст Закону»; авторський коментар викладено шрифтом Arial. Нумерацію і формулювання законодавчих цитат збережено.

Перехідні положення і додаток з міжнародними конвенціями відтворено повністю. Для 36 груп змін до суміжного законодавства та 67 підпунктів концесійної реформи наведено ключові дослівні витяги; знак […] означає пропуск решти тексту відповідної групи. Витяги не замінюють повного консолідованого акта. Кожний блок містить точне місце норми в Законі та посилання на офіційне джерело [1].

Як розуміється логіка законодавця

У цьому виданні «логіка регулювання» означає функціональне й системне тлумачення: яку проблему вирішує норма, які інтереси узгоджує та через які юридичні засоби впливає на поведінку учасників. Такі висновки є авторською правовою інтерпретацією. Вони не подаються як дослівно задокументований намір авторів законопроєкту. Історія прийняття відмежована від цього тлумачення й наведена за офіційною карткою законопроєкту [5].

Часову дію оцінюють окремо для кожної норми. Особливі дати та події набрання чинності розглянуто у розділі 10. Для конкретної дії необхідно застосовувати консолідовану редакцію відповідного суміжного акта й чинні підзаконні процедури. Рекомендації вказують, які питання, документи та перевірки потрібні для застосування норми, не підміняючи рішення компетентного органу.

Скорочення

ППП - публічно-приватне партнерство; ДПП - державно-приватне партнерство за попереднім законом; КЗ - концептуальна записка; ТЕО - техніко-економічне обґрунтування; ЕТС - електронна торгова система; ОВД - оцінка впливу на довкілля; НБУ - Національний банк України; КМУ - Кабінет Міністрів України; МОП - Міжнародна організація праці.

Зміст

Вступ. Архітектура правового регулювання....4
1. Правова конструкція публічно-приватного партнерства....5
2. Підготовка проєкту та рішення про ППП....22
3. Визначення приватного партнера....30
4. Договір ППП та управління його виконанням....62
5. Застосовне право і вирішення спорів....77
6. Підтримка проєкту та гарантії....79
7. Галузеві та спеціальні моделі....85
8. Контроль, моніторинг і завершення....96
9. Перехід від попереднього регулювання....99
10. Чинність Закону та нормативне впровадження....104
11. Зміни до суміжного законодавства....106
12. Реформа концесійного регулювання....125
13. Екологічні, соціальні та трудові зобов'язання....152
14. Практична модель роботи та послуги Радника BCG....154
Додаток А. Ключові пороги та строки....157
Додаток Б. Покажчик статей Закону....158
Нормативні джерела та матеріали видання....160

Вступ. Архітектура правового регулювання

ППП є способом організації довгострокової публічної послуги через поєднання інвестицій, управлінських компетентностей і відповідальності за результат. Приватний капітал набуває сенсу для публічної сторони лише тоді, коли договір забезпечує доступну та якісну послугу, а ризики розподілені відповідно до реальної здатності ними управляти. Передання ризику без прав, даних і ресурсів збільшує ціну фінансування та ймовірність перегляду договору.

Офіційна картка законопроєкту № 7508 від 1 липня 2022 року пов'язує його первинний предмет із залученням приватних інвестицій для відновлення пошкоджених війною та створення нових об'єктів. Закон № 4510-IX прийнято 19 червня 2025 року [5]. Прийнятий текст формує ширшу систему: кваліфікацію проєкту, підготовку, конкуренцію, договір, підтримку, гарантії, спеціальні галузеві режими та контроль.

Системне прочитання показує три регуляторні завдання. Перше - відсікти юридично або економічно нездійсненні проєкти до прийняття незворотних зобов'язань. Друге - створити умови для порівняння приватних пропозицій без прихованої зміни предмета після конкурсу. Третє - надати сторонам і кредиторам правила адаптації, захисту й завершення довгострокового відношення. Жодне з цих завдань не виконується одним універсальним договором.

Рівень перевірки	Ключове юридичне питання	Необхідний результат
Допустимість	Чи є ознаки ППП, компетенція та доступний актив?	Правова кваліфікація, карта повноважень і прав
Обґрунтованість	Чи виправдані строк, ризики та підтримка?	КЗ/ТЕО, аналіз ефективності, модель платежів
Конкуренція	Чи відомі однакові умови та правила оцінки?	Узгоджена документація й відтворювані рішення
Виконуваність	Хто, коли і на підставі яких доказів діє?	Договір, додатки, фінансування та прямий договір
Підзвітність	Чи отримано суспільний результат?	Контроль, звітність, завершальне оцінювання

Постанова КМУ від 13 серпня 2026 року № 1051 затвердила порядки аналізу концептуальної записки та аналізу ефективності здійснення ППП [3]. Законодавчий маршрут підготовки слід читати разом із цими процедурами та системою управління публічними інвестиціями. Методологічні й процедурні акти доповнюють Закон у межах делегованих повноважень, а не замінюють його умов.

1. Правова конструкція публічно-приватного партнерства

Розділи I-II Закону; статті 1-9. Нормативне джерело: [1].

Правова кваліфікація визначає весь подальший маршрут проєкту. Спочатку встановлюють суспільну потребу, предмет інвестицій, склад учасників, режим активів та розподіл ризиків. Після цього обирають форму партнерства, джерела фінансування і строк. Помилка на цьому етапі переноситься в конкурсну документацію, модель платежів та договір.

Стаття 1. Визначення термінів

ТЕКСТ ЗАКОНУ / СТАТТЯ 1 / ДЖЕРЕЛО [1]

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) балансоутримувач - державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору, на балансі або у власності якого перебуває майно, що є об'єктом публічно-приватного партнерства (далі - об'єкт ППП);

2) господарське товариство публічного сектору - юридична особа або об'єднання юридичних осіб, які відповідають зазначеним нижче характеристикам:

а) створені та/або здійснюють діяльність з метою надання суспільно значущих послуг, за умови що такі послуги не мають виключно промислового або комерційного характеру; та

б) є розпорядниками бюджетних коштів; або

є одержувачами бюджетних коштів; або

фінансуються іншими господарськими товариствами публічного сектору більш як на 50 відсотків; або

є особами, на управління якими здійснюють вплив інші господарські товариства публічного сектору; або

є особами, у вищому органі управління яких держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору володіють більшістю голосів; або

є особами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, територіальній громаді або іншому господарському товариству публічного сектору; або

є особами, одноосібний виконавчий орган або більшість членів колегіального виконавчого органу якої призначає держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору;

3) грант для проектів публічно-приватного партнерства - грошові кошти (фінансові ресурси), виплата (допомога) у національній чи іноземній валюті, надані донорами для фінансування проекту публічно-приватного партнерства на безоплатній, безпроцентній і безповоротній основі;

4) дисконт - різниця між ринковою вартістю та фактичною вартістю продажу 1 метра квадратного житлової забудови, що буде наданий фізичним особам - вигодонабувачам відповідно до умов договору публічно-приватного партнерства у проектах публічно-приватного партнерства з будівництва житла або проектах публічно-приватного партнерства з будівництва житла з допороговим значенням;

5) договір про фінансування - договір між приватним партнером та кредитором (кредиторами) чи його (їхніми) представниками, укладений з метою фінансування проекту публічно-приватного партнерства;

6) договір публічно-приватного партнерства (далі - договір ППП), що не є концесійним договором, - договір між публічним партнером та приватним партнером, який передбачає взяття та виконання приватним партнером перед публічним партнером обов'язку щодо фінансування (повного або часткового), створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг, у порядку та на умовах, визначених таким договором;

7) донор - спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй, інституції Європейського Союзу або створені та/або уповноважені ними установи/організації, міжнародна організація, міжнародна фінансова організація, іноземна держава (уряд іноземної держави та/або органи або організації, уповноважені урядом іноземної держави), іноземний муніципальний орган або донорська установа (юридична особа - резидент/нерезидент, яка не має на меті отримання прибутку, метою діяльності якої є підтримка проектів, зокрема у сферах,

визначених статтею 4 цього Закону), що надають гранти для проектів публічно-приватного партнерства відповідно до міжнародних договорів України, договорів про співпрацю, договорів ППП та інших договорів;

8) допоміжне майно - нерухоме та/або рухоме майно у складі об'єкта ППП, яке виконує допоміжні функції у рамках реалізації проекту публічно-приватного партнерства, зокрема не використовується приватним партнером для надання суспільно значущих послуг, але може використовуватися для надання додаткових послуг за договором ППП на оплатній основі та для здійснення іншої господарської діяльності, не забороненої законодавством, відповідно до умов договору ППП;

9) заявка на участь у конкурсі - документ, сформований за принципом єдиного європейського закупівельного документа (European single procurement document - ESPD), форму і зміст якого затверджує уповноважений орган з урахуванням форми, затвердженої Імплементаційним регламентом Європейської Комісії (EU) 2016/7 від 5 січня 2016 року, та цього Закону, який заповнює особа, зацікавлена в участі у конкурсі для кваліфікаційного відбору;

10) кваліфікаційний відбір - процедура перевірки відповідності критеріям кваліфікаційного відбору, перевірки відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та перевірки відповідності іншим вимогам конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією, які проводить конкурсна комісія відповідно до порядку та умов, встановлених цим Законом і конкурсною документацією;

11) конкурс - конкурентна процедура з відбору приватного партнера: відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог;

12) конкурсна комісія - конкурсна комісія, сформована публічним партнером відповідно до цього Закону з метою організації та проведення конкурсу для конкретного проекту публічно-приватного партнерства;

13) кредитор - будь-яка фінансова установа, міжнародна фінансова організація, що надала чи має намір надати боргове фінансування та/або видала гарантію приватному партнеру для виконання ним зобов'язань за договором ППП;

14) критерії кваліфікаційного відбору - критерії, визначені у конкурсній документації відповідно до частини першої статті 19 цього Закону, яким повинні відповідати претенденти та учасники конкурсу;

15) міжнародна фінансова організація - Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій, Міжнародна асоціація розвитку, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Північний інвестиційний банк, Світовий банк та інші міжнародні фінансові організації, членом яких є Україна;

16) найбільш економічно вигідна конкурсна пропозиція - конкурсна пропозиція, визнана найкращою за результатами оцінювання конкурсних пропозицій відповідно до цього Закону;

17) незалежний експерт - особа, яка відповідає встановленим законодавством вимогам, має спеціальні знання в певній галузі та може надавати консультації, висновки з питань, що потребують таких спеціальних знань, під час проведення конкурсу;

18) очікувана вартість проекту публічно-приватного партнерства - вартість проекту публічно-приватного партнерства, що складається з суми всіх очікуваних платежів на користь приватного партнера (без податку на додану вартість) та розраховується публічним партнером з урахуванням вартості робіт, послуг, які є предметом договору ППП, і товарів, пов'язаних з такими роботами, послугами, у порядку, встановленому уповноваженим органом, з урахуванням положень цього Закону. Очікувана вартість проекту публічно-приватного партнерства є дійсною на момент оголошення про проведення конкурсу та застосовується для визначення того, чи є проект допороговим;

19) переможець конкурсу - учасник конкурсу, конкурсна пропозиція якого відповідає всім критеріям та умовам, що визначені в конкурсній документації, і визнана найбільш економічно вигідною, якому конкурсна комісія повідомила про намір укласти договір ППП;

20) підстави для відмови в участі у конкурсі - обмеження, визначені частиною другою статті 19 цього Закону, які застосовуються до претендентів та учасників конкурсу під час проведення конкурсу;

21) плата за експлуатаційну готовність - передбачені договором ППП платежі на користь приватного партнера, які сплачуються після прийняття об'єкта ППП або його частини в експлуатацію, розмір яких залежить від досягнення приватним партнером показників ефективності (результативності), визначених договором ППП;

22) показники ефективності (результативності) - кількісні та якісні показники щодо надійності та доступності об'єкта ППП та/або надання суспільно значущих послуг (якщо надання суспільно значущих послуг передбачено договором ППП), які мають бути досягнуті в результаті реалізації проекту публічно-приватного партнерства з урахуванням його мети та завдань;

23) потенційний приватний партнер - фізична або юридична особа (резидент або нерезидент) чи об'єднання таких осіб (резидентів та/або нерезидентів), які мають намір виконати роботи та/або надати послуги або яких запрошено виконати роботи та/або надати послуги в рамках реалізації проекту публічно-приватного партнерства;

24) претендент - фізична або юридична особа (резидент або нерезидент) чи об'єднання таких осіб (резидентів та/або нерезидентів), які у порядку, визначеному конкурсною документацією, подали заявку на участь у конкурсі, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором - подали заявку на участь у конкурсі та конкурсну пропозицію;

25) приватний партнер - юридична особа - резидент України або держави - члена Європейського Союзу, створена з урахуванням вимог конкурсної документації та цього Закону, яка є стороною договору ППП та спеціально створена виключно для реалізації проекту ППП;

26) проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла (далі - проект ППП з будівництва житла) - сукупність послідовних заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням приватним партнером фінансування (повного або часткового) для нового будівництва об'єктів житлової нерухомості, а також, якщо це передбачено конкурсною документацією, об'єктів соціальної інфраструктури (для забезпечення суспільно значущими послугами фізичних осіб - вигодонабувачів та інших власників об'єктів житлової нерухомості) та/або допоміжного майна, та/або реконструкції об'єктів житлової нерухомості відповідно до умов договору ППП;

27) проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла з допороговим значенням (далі - проект ППП з будівництва житла з допороговим значенням) - проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла, очікувана вартість якого менша за суму, еквівалентну 5538000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення публічно-приватного партнерства;

28) проект публічно-приватного партнерства з допороговим значенням (далі - проект ППП з допороговим значенням) - проект публічно-приватного партнерства, очікувана вартість якого менша за суму, еквівалентну 5538000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення публічно-приватного партнерства;

29) проект, що здійснюється на умовах публічно-приватного партнерства (далі - проект ППП), - сукупність послідовних заходів, що здійснюються протягом строку, визначеного законодавством, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням приватного фінансування (повного або часткового) для створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг, у порядку і на умовах, визначених договором ППП;

30) прямий договір - договір між публічним партнером, приватним партнером та кредитором (кредиторами), що визначає порядок та умови заміни приватного партнера, виконання фінансових зобов'язань приватного партнера перед кредитором (кредиторами) та інші положення, спрямовані на запобігання розірванню договору ППП;

31) публічний партнер - суб'єкт, який є публічним партнером відповідно до частини другої статті 10, частини другої статті 52 цього Закону;

32) публічно-приватне партнерство (далі - ППП) - співробітництво між публічним та приватним партнерами, що здійснюється на основі договору та відповідає ознакам публічно-приватного партнерства, визначеним статтею 3 цього Закону;

33) радник - фізична та/або юридична особа, у тому числі міжнародна фінансова організація, яка за договором бере на себе зобов'язання щодо надання у процесі підготовки проекту ППП послуг, передбачених статтею 31 цього Закону;

34) роботи - загальний результат будівельних та/або інженерно-монтажних робіт, що в сукупності є достатнім для виконання економічної або технічної функції;

35) строк публічно-приватного партнерства (далі - строк ППП) - період, протягом якого згідно з умовами договору ППП приватний партнер виконує свої зобов'язання, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг);

36) суспільно значущі послуги - послуги, спрямовані на забезпечення суспільних інтересів та потреб, що надаються необмеженому колу користувачів (споживачів) та/або надання яких

зазвичай забезпечують органи державної влади, органи місцевого самоврядування або державні, комунальні підприємства, установи, організації, господарські товариства публічного сектору;

37) технічне обслуговування - заходи, спрямовані на забезпечення належного рівня експлуатації об'єкта ППП відповідно до умов договору ППП;

38) уповноважена організація - державна організація, утворена уповноваженим органом та уповноважена Кабінетом Міністрів України на взаємодію з органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування щодо здійснення заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проектів ППП і проектів концесії, у тому числі на співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями;

39) уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічно-приватного партнерства;

40) управління та/або експлуатація - заходи, безпосередньо спрямовані на забезпечення використання об'єкта ППП та/або надання суспільно значущих послуг відповідно до умов договору ППП;

41) учасник конкурсу - претендент, який за результатами кваліфікаційного відбору в установленому конкурсною документацією порядку допущений до участі у конкурсі пропозицій, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором - претендент, конкурсну пропозицію якого оцінює конкурсна комісія у порядку, визначеному конкурсною документацією;

42) фізична особа - вигодонабувач - фізична особа, яка належить до певної категорії осіб, які визначені публічним партнером такими, що мають право на набуття майнових прав на об'єкт житлової нерухомості та/або права власності на нього, та набуває права у порядку та на умовах, визначених договором ППП, укладеним для реалізації проекту ППП з будівництва житла або проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

1) термін "контроль" - у значенні, наведеному в Законі України "Про захист економічної конкуренції";

2) термін "кінцевий бенефіціарний власник" - у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

3) терміни "потенційний конфлікт інтересів", "реальний конфлікт інтересів" - у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання корупції";

4) термін "пов'язані особи" - у значенні, наведеному в Податковому кодексі України;

5) термін "виконання робіт" - у значенні, наведеному в Законі України "Про публічні закупівлі";

6) терміни "інновація", "інноваційний проект" - у значеннях, наведених у Законі України "Про інноваційну діяльність".

Системне тлумачення

Термінологія визначає межі застосування Закону та зміст фінансових зобов'язань. Потрібно розрізняти проєкт ППП, об'єкт, договір, строк ППП, очікувану вартість, плату за експлуатаційну готовність, грант, прямий договір з кредиторами, претендента, учасника, переможця та приватного партнера. Вони позначають різні правові явища й етапи процедури.

Очікувана вартість - сукупність очікуваних платежів приватному партнеру без ПДВ, а не лише капітальні витрати. Допороговим є проєкт з очікуваною вартістю меншою за еквівалент 5 538 000 євро; застосовується офіційний курс НБУ на перший робочий день кварталу подання концептуальної записки. Заниження прогнозу платежів для спрощення процедури створює ризик неправильної кваліфікації.

Плата за експлуатаційну готовність залежить від договірних показників і виплачується після прийняття об'єкта або відповідної частини в експлуатацію. Спеціальна проєктна юридична особа відрізняється від переможця конкурсу, який її створює. Норма про можливість приватного партнера, створеного за законодавством держави ЄС, має відкладену чинність до вступу України до ЄС; до цього діє перехідне правило про юридичну особу - резидента України.

Логіка регулювання

Стаття створює спільну юридичну мову для владного рішення, конкурсу та фінансування. Розмежування проєкту, об'єкта і договору запобігає підміні економічної діяльності окремим активом або документом. Визначення публічного сектору й приватного партнера встановлюють персональні межі спеціального режиму, а очікувана вартість визначає процедурну категорію. Отже, термінологічна помилка може спричинити застосування неналежної процедури, а не лише редакційну неточність.

Механізм правовідносин

Слід послідовно кваліфікувати суб'єкта, предмет, джерела надходжень і стадію участі. Претендент проходить кваліфікацію, учасник подає пропозицію, переможець забезпечує створення приватного партнера. Їхні права та обов'язки не переходять довільно. Очікувана вартість включає всі передбачені законом платежі без ПДВ і є дійсною на момент оголошення конкурсу; її зіставлення з порогом потребує також правильного валютного курсу. Грант, підтримка і плата за експлуатаційну готовність мають різні юридичні передумови, навіть якщо надходять до одного проєкту.

Рекомендації BCG

Підготувати паспорт кваліфікації із чотирма додатками: схема суб'єктів і контролю; пооб'єктний опис активів; реєстр усіх потоків платежів із базою їх урахування; словник документів проєкту. Для кожної визначеної категорії зазначити норму, доказ та відповідального за перевірку. У фінансовій моделі окремо показати суми з ПДВ і без нього та дату валютного перерахунку. Зміна вихідних даних перед оголошенням має запускати повторну перевірку категорії проєкту. Передання функцій від переможця проєктній компанії оформлювати через передбачені конкурсом корпоративні й договірні документи.

Стаття 2. Правові засади публічно-приватного партнерства

ТЕКСТ ЗАКОНУ / СТАТТЯ 2 / ДЖЕРЕЛО [1]

1. Правовими засадами ППП є Конституція України, Цивільний кодекс України, цей Закон, інші законодавчі акти України, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Відносини, що виникають у зв'язку з ППП, встановлюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.

Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно законом про внесення змін до цього Закону. Якщо для реалізації положень поданого проекту закону про внесення змін до цього Закону необхідні законодавчі зміни до інших законодавчих актів, такі зміни викладаються в розділі "Прикінцеві та перехідні положення" проекту закону про внесення змін до цього Закону.

3. На відносини, що виникають у зв'язку з вибором приватного партнера, виконанням договору ППП та наданням підтримки здійснення ППП, не поширюється дія законодавства про публічні закупівлі.

Системне тлумачення

Закон є спеціальним щодо відносин ППП і застосовується разом із Конституцією, Цивільним кодексом та іншими актами. Спеціальний режим визначення приватного партнера, виконання договору й підтримки не можна механічно підмінювати загальною процедурою закупівель.

Водночас виключення зі сфери закупівельного закону не означає відсутності конкурсу чи контролю. Стаття 29 прямо використовує механізм оскарження, передбачений закупівельним законодавством, з особливостями ППП; для залучення радників діє окреме регулювання. Суміжні закупівлі, не охоплені спеціальним виключенням, потрібно кваліфікувати самостійно.

Логіка регулювання

Спеціальний Закон упорядковує процедуру ППП, але не створює самодостатнього правопорядку. Його функція полягає в узгодженні приватноправової договірної моделі з публічною компетенцією, обігом майна та бюджетними рішеннями. Із цього випливає необхідність розрізняти норму, яка регулює вибір партнера, і норму, яка дозволяє конкретному органу розпорядитися активом або взяти зобов'язання.

Механізм правовідносин

До кожного питання застосовується відповідний рівень регулювання: Конституція та міжнародні договори; спеціальний режим ППП або концесії; цивільні, бюджетні, земельні й галузеві норми; прийнятий у межах делегованих повноважень підзаконний порядок; договір. Спеціальність норми оцінюється щодо предмета конкретної колізії. Виключення із закупівельного режиму не означає, що всі супутні послуги або закупівлі установи отримують такий самий статус.

Рекомендації BCG

Складати реєстр застосовних норм за юридичними діями, а не лише перелік законів. Для рішення про землю, підтримку, конкурс, концентрацію та підписання договору визначити уповноважений орган, процедуру, форму акта і можливість делегування. У правовому висновку окремо описати колізії та мотив вибору норми. Вимогу кредитора або інвестора перевіряти на сумісність із цим реєстром до включення в проєкт договору; запевнення сторони не замінює відсутнього владного повноваження.

Стаття 3. Ознаки та основні принципи здійснення публічно-приватного партнерства

ТЕКСТ ЗАКОНУ / СТАТТЯ 3 / ДЖЕРЕЛО [1]

1. До ознак ППП належать:

1) внесення приватним партнером інвестицій, а саме забезпечення приватним партнером повного або часткового фінансування, створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП (крім випадків, визначених цим Законом), з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг;

2) довготривалість строку ППП, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням, строк яких може становити менше п'яти років;

3) передача приватному партнеру частини ризиків, що пов'язані із забезпеченням приватним партнером повного або часткового фінансування, створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування та/або управління, та/або експлуатації об'єкта ППП (крім випадків, визначених цим Законом), та інших ризиків, що виникають під час реалізації проекту ППП.

Усі інвестиційні проекти, що відповідають ознакам ППП, реалізуються з дотриманням вимог цього Закону.

2. Основними принципами здійснення ППП є:

1) рівність перед законом публічних та приватних партнерів;

2) заборона будь-якої дискримінації прав публічних чи приватних партнерів;

3) узгодження інтересів публічних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди;

4) забезпечення вищої ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності публічним партнером без залучення приватного партнера;

5) визнання публічними та приватними партнерами прав і обов'язків, встановлених законодавством України та визначених умовами договору ППП;

6) справедливий розподіл між публічним та приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів ППП;

7) визначення приватного партнера на конкурсних засадах, крім випадків, встановлених законом;

8) незмінність протягом усього строку дії договору ППП форми власності об'єктів, що